

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 64 Lei
Pe jumătate 32 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Alba-de-jos

Director: **Alexandru Lupeanu-Melin**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 3 Lei
a doua și a treia oră 2 Lei.

Un proces interesant între două biserici.

Biserica românească are în sânul neamului românesc indoita menire: de a răspândi cultura și morala în popor. În trecut însă, sub stăpânirile străine, avea și o menire politică, de a fi cetățuia de apărare a neamului.

Multe valuri au trecut în cursul veacurilor peste acest neam, și biserica ne-a dat apostoli și mucenici, cari, luptând fără preget, au adus steagul la biruință.

E drept că biserica românească e împărțită în două ramuri, unită și neunită; și mulți din fruntașii neamului socotesc aceasta ca o nenorocire mare. Și au încâtva și ei dreptate. Dar nenorocirea e pricinuită din partea acestora, cari fac neconținut „confesionalism” care e o boală urâtă și cu urmări fatale, căci cel cuprins de aceasta boală la tot pasul zgândărește, batjocorește, atacă și asuprește pe cel de altă confesiune, pe cel de altă credință și convingere.

Viermele acestei boale, care în vremea din urmă tot mai cu îndrăzneală roade la trupul neamului nostru, încurajat adeseori și de unii puși la cârmă, l-au introdus străinii în vremuri vitrege între noi, cu gândul afurisit, să ne dezbine tot mai mult și astfel, slăbindu-ne, să ne poată stăpâni și stoarce mai ușor. Grecii, bulgarii, sârbii ne-au făcut mult rău în trecut, și urmările triste le vedem și azi.

Ei ne-au rupt sufletește de Roma, înainte de asta cu vre-o mie de ani, ne-au despărțit de frații noștri de viță latină (italieni, francezi, spanioli, etc.), și ne-au înjugat la carul grecismului și al slavismului, care veacuri multe ne-a ținut bisericește în întuneric și a băgat în unii preoți și vlădici de ai noștri ură de moarte față de tot ce este roman sau latin. De acest jug rușinos abia la anul 1700 am scăpat, când noi românii ardeleni am reîncoptat legăturile de dragoste și de unire cu maica Roma.

Dar dușmanii de veacuri nu s'au potolit, ci după ce au rostit afurisenie grea asupra poporului ardelen, au trimis prin satele noastre turburători, cari să-i desbine din nou pe români, și fiind lipsit pe aceea vreme poporul nostru de cultură, dușmanilor noștri le-a reușit planul, împărțindu-ne în două biserici, cari dușmânindu-se neconținut „să pregătească moartea națiunii noastre”.

Bărbați providențiali ai neamului nostru, ca Inocenție Micul, Petru Maior, Șincai, Ciopârțu, Șuluț, Andrei Mureșan, Raț, Lucaciu, Bunea, Gheorghe Pop, Maniu, Vaida, Ștefan C. Pop și alți toți atâția fii credincioși ai bisericii unite cu Roma au știut însă, pe lângă

toate uneltirile vrăjmașilor, să susțină sus steagul luptei pentru mântuirea neamului și pentru înfăptuirea României mari și au dovedit, că știu să se ridice mai presus de uneltirile confesionale, când e vorba de idealul comun al neamului românesc de pretutindeni.

Și-a avut și biserica neunită, numită azi „ortodoxă”, apostolii și mucenicii bine meritați pentru neam, și chiar pentru aceea merită cinste și recunoștință; dar precum în trecut așa și în timpul de față, are aceasta biserică unii membrii, chiar și persoane sus puse, cari și azi se lasă a fi stăpâniți de duhul slavobizantin al urei și vrăjbei între frați; oameni, cari, adeseori sub ocrotirea autorităților statului, socotesc a arăta o virtute națională prin silința, de a ne rupe de biserica Romei.

Se furizează în satele noastre, îndată-ce observă o căt de mică vrajbă, și se silesc din răspuseri a turbura și încălci pe bieții plugari, mințându-le, că legea unită nu ar fi legea strămoșească a românilor, și îndemnându-i să se rupă de cătră Părintele dela Roma, rostind hula diavolească și eretică, cumcă sfântul Petru, care în Roma și-a așezat mai pe urmă scaunul său, nu ar fi fost pus de Hristos Capul Apostolilor și Mai marele Bisericii întregii!

Prin aceasta hula însă își batjocoresc toată credința și legea lor veche, căci lată ce se spune chiar și în cărțile lor bisericești: „Celce este mai înainte de veci, mai înainte pe tine cunoscându-te, te-a rânduit preafericite Petre, ca pe un mai mare al Bisericii și întâi pe Scaun șezător”. (29 Iunie la vecernie în Mineiu).

„Pe piatra blagosloviei tale a întărit Stăpânul Isus Biserica neclătită, întru carea apostole Petre pe tine te mărim” (29 Iunie catavasia).

„Tu după vrednicie Piatră te-ai numit, când credința Bisericii neclătită Domnul o a întărit și pe tine mai mare Păstor oilor celor cuvântătoare te-a pus” (Stihirile utreniei din 29 Iunie).

„De oameni vânător dumnezeesc, precum s'a făgăduit Hristos pe tine te-a făcut, fie întâi încredințându-și turmele Bisericii sale” (Irmos la utrenia din 29 Iunie).

„Tu temelul Apostolilor cel mai de cinste, Romei celei mai mari decât alte cetăți tu ai fost întâiul episcop și mărirea și lauda și Bisericii întărire Petre, și porțile iadului nu o vor birui pe ea cu adevărat precum Hristos, mai înainte a zis” (Stihire în 30 Iunie la Mineiu).

Aceste și alte multe mărturii vechi arată lămurit, că chiar și biserica neunită, azi ortodoxă, prin cântările din cărțile vechi bisericești, recunoaște, că Sfântul Petru a fost pus de Domnul Hristos să fie Capul bisericii din toată lumea, și că în Roma și-a avut scaunul său, acelaș scaun, în care șede azi ca urmaș al sfântului Petru patriarhul de azi Piu al XI-lea.

Dar dacă luăm în mână și „Pravila” veche

românească și „Cazaniile” vechi ale fraților neuniți sau ortodocși, vom afla tot aceeaș mărturisire veche a credinții. Așa „Pravila” din Târgoviște (din anul 1652) îl numește pe papa dela Roma: „Preafericitul și Preasfântul și întocmai ingerilor întru Hristos Părintele Părinților și Stăpân a toate adevăritele apostolești Biserici”.

Vestita carte de „Cazanii” a bisericii neunită, scrisă de mitropolitul Ilie Miniati, în cazania din Dumineca a patra din post (tipărită pe românește în anul 1742) zice despre apostolul Petru: „Când a zis: paște mieluseii mei, păstorește oile mele, atuncia i-a dăruit (zice Zlatoust) cea dintâi apostolească stăpânire și cinste”.

Ori în cartea de „Cazanii tipărite în zilele Prințului Alexandru D. Ghica la București în anul 1857” la cazania din 29 Iunie se zice despre Petru: „L-a cinstit (Hristos) pe dânsul și l-a făcut mai mare Apostolilor, zicându-i: Tu ești Petru și pe aceasta piatră voi zidi biserica mea”.

Lată pentru ce noi românii uniți ținem tare la legătura cu Sfinția Sa Părintele dela Roma, și nu noi, ci ceice ne hulesc trebuie să se reîntoarcă la credința și legea aceea veche românească, care recunoștea și cinstea pe Apostolul Petru de Cap al întregii creștinătăți, și pe Părintele Patriarh dela Roma ca urmaș al aceluia în scaun și în putere.

Noi nu atacăm biserica fraților noștri români ortodocși, dar ne vom ști apăra legea și credința strămoșească față de toți, cel ce vin încă și azi asupra noastră cu îngaimări slavobizantine. În această apărare dreaptă vom respinge cu amărăciune din satele noastre pe oricine, carele, cuprins de furia boalei „confesionalismului”, va cuteza a se mai atinge de credința sufletelor noastre, și cu mâni fărădelege va cerca a rupe legătura noastră cu maica Romă.

Deși biserica română unită nu e declarată oficios „dominantă în stat”, își va ști apăra credința și legea, fiind zidită pe Petru „temelul Bisericii” (sfetelna utreniei din 16 Ianuar,) carele chiar și după cărțile bisericii ortodoxe este „Puiitorul de lege și Păstorul turmelor lui Hristos” (Irmosul utreniei din 16 Ianuar). Iar dacă dușmanii de veacuri ai neamului nostru, grecii și sârbii, ne-au desbinat în două pe noi românii, și au adus smintele în biserica românească, în urma căroră atâtea hule și prigoniri avem de a suferi din partea unor frați ai noștri, nu vom folosi altă armă pentru luminarea lor, decât rugăciunea aceea frumoasă a vechei biserici românești, cuprinsă în Mineiu: „Așează prealăudate (Petre) radiările văjmașilor și strică smintelele Bisericii, dându-i unire”. (Irmosul Utreniei din 16 Ianuar, Mineiul de Buda, tipărit în 1804, cu blagoslovenia patriarhului de Carloveț).

Virgil Pop.

Cum stă lumea și țara.

O nouă împărțire a județelor în România.

Gazeta oficioasă a Ministerului de interne publică un plan de lege despre noua împărțire în județe a României.

Până acum erau 76 județe. După acest plan vor fi numai 48, cu o populație de 231 mii până la 718 mii de locuitori. Câteva orașe mari apoi vor fi scoase de sub administrația județelor, dându-li-se o administrație a parte.

Țara întreagă a fost împărțită în 9 regiuni, cari constau din câte 4—7 județe.

Dăm mai la vale împărțirea regiunilor și a județelor din Ardeal, Maramurăș și Banat cu numărul locuitorilor în mii și cu capitala lor:

Regiunea I.

1. Hunedoara	281 mii loc.	capitala Deva
2. Sibiiu	233 " "	Sibiiu
3. Bârsa	296 " "	Brașov
4. Oltul de sus	252 " "	Sereda-Ciuc.
5. Târnavele	244 " "	Blajul
6. Alba	250 " "	Alba-Iulia
7. Murășul	287 " "	Târgul Murăș.

Cu totul 1 milion 862 mii de locuitori.

Regiunea II.

8. Maramurăș	cu 384 mii l.	Bistrița sau Năsăud
9. Dobâca	231 " "	Dej
10. Cojocna	316 " "	Cluj
11. Sătmar	308 " "	Sătmar
12. Sălăgiu	268 " "	Zălau sau Șimleu
13. Bihor	501 " "	Oradea-Mare.

Cu totul 5 milioane 3 mii de locuitori.

Regiunea III.

14. Arad cu	457 mii l.	c. Arad
15. Timiș-Torontal	460 " "	Timișoara.
16. Caraș-Severin	394 " "	Lugoj
17. Mehedinți	320 " "	Turnu-Severin.

Cu totul 1 milion 631 mii locuitori.

Iată și orașele cu administrație municipală din Ardeal: 1. Sibiiul cu 33 mii locuitori. 2. Brașovul cu 41 mii. 3. Târgul Mureșului cu 25 mii. 4. Clujul cu 61 mii. 5. Sătmarul cu 34 mii. 6. Oradea-Mare cu 64 mii. 7. Aradul cu 63 mii și Timișoara cu 72 mii.

După noua împărțire Blajul ar deveni așadar capitala județului Târnavele.

Ce a isprăvit dl ministru de finanțe Vintilă Brătianu în străinătate.

În sfatul miniștrilor de Joi, 19 Iulie, dl Vintilă Brătianu a arătat ce a isprăvit D-Sa în cele câteva săptămâni, cât a stat în străinătate, în Anglia, Franța și Italia.

Înainte de toate a spus, că aceste țări au înțeles, că România este un stat național și că astfel ele se vor acomoda acestui fapt.

România, — a spus dl ministru — în curs de 10 ani, își va purta, cu ajutorul împrumuturilor din țări străine, toate trenurile cu putere electrică și își va desvolta porturile dela mare și Dunăre.

Pacea se va subscrie în 24 Iulie la Losan.

După atâtea trăgănări imputerniciții Greciei și ai Turciei s'au învoit — fiind de față imputerniciții următoarelor state: Turcia, Anglia, Franța, Italia, Japonia, America, Grecia, Bulgaria, România, Iugoslavia, Belgia și Portugalia — ca în ziua de 24 Iulie să subscrie pacea.

Conferința Micei Înțelegeri la Sinaia.

În zilele de 28, 29 și 30 Iulie se va întruni la Sinaia conferința miniștrilor de externe a statelor din Mica Înțelegere, și anume: România, Cehoslovacia și Iugoslavia. Se vor discuta acolo multe lucruri, cari privesc politica acestor state, precum și raporturile dintre Mica Înțelegere și Grecia deoparte și Polonia de altă parte.

Grăunțe sufletești.

A patra și a cincina poruncă bisericească.

„Să-ți mărturisești păcatele la preotul rânduit și să te cumineci, cel puțin odată în an”, sună porunca a patra bisericească. Creștinii noștri și țin această poruncă, pentru că puțini, foarte puțini oameni vei găsi, cari să nu se spovedească și cuminece cel puțin odată în an, la sfintele Paști. Cei mai mulți creștini însă nu-și dau seama, cum sună porunca aceasta, nu bagă de seamă, că suntem datori să ne mărturisim cel puțin odată în an. Adecă biserica ar dori, ca credincioșii să se mărturisească și cuminece cât mai des, chiar zilnic, dară, fiindcă credința lor a cam scăzut, fiindcă nu mai sunt așa de eucernici, cum erau la început, fiindcă prea mult se ocupă de trupul cel muritor, uitându-și de sufletul cel nemuritor, se îndestulește și cu spovedania și împărtășirea cel puțin odată la an, adecă la Paști. Iar întrucât ar fi vre-un creștin, care nici asta n'ar face-o, acela ar păcătu cu păcat de moarte.

Porunca Domnului este limpede: *„Dacă nu veți mânca trupul Fiului omenesc și nu veți bea sângele lui, nu veți avea viață întru voi”* (Ioan 6, 56). Creștinii cei dintâi se cuminecau zilnic; mai târziu, înmulțindu-se prea tare și neavând preoți destui la îndemână, cel puțin la sărbătorile cele mari. Văzând însă biserica, cumcă unii creștini începeau să-și uite de această datorință creștinească, la săborul cel mare din Lateran, care s'a ținut la anul 1215, a poruncit, ca fiecare om să se spovedească și cuminece *cel puțin odată la an, la Paști*, iară pe aceia, cari nu i-au împlinit această poruncă, i-a pedepsit cu aceea, că nu-i îngroapă cu preot, nici în cimitir, ci în vre-un loc ascuns, noaptea. Săborul din Lateran dă așadar dreptul preoților, de a nu îngropa pe acei creștini, despre cari întreg satul știe, că nu voiau să se spovedească și cuminece nici decât, oricât de mult i-a făcut atenți preotul. De regulă însă preoții în cazul acesta cer sfatul arhierilor, cari le spun din caz în caz, ce este de făcut. Iar întrucât parohia s'ar afla la așa depărtare de scaunul arhierului, încât răspunsul n'ar putea veni la vreme, preotul are dreptul să lucre după cum îl va lumina Spiritul Sfânt.

În unele parohii de ale noastre este datina frumoasă, că oamenii se spovedese regulat la sărbătorile cele mari și se cuminecă. Datina aceasta ar trebui introdusă în toate parohiile noastre, pentru că numai așa vom putea înainta în ce privește viața sufletească. La Blaj sunt foarte mulți creștini, cari se cuminecă la săptămână, ori tot la două săptămâni, ori cel puțin odată la lună. Unele doamne se cuminecă chiar zilnic, urmând întru toate dorința fericitului Papă Piu al zecelea. Ce bucurie mare ar fi în ceriuri, dacă aceasta ar face-o cât mai mulți!

Porunca a cincina sună astfel: *Să nu faci nuntă în zilele oprite ale anului*. Zile oprite sunt toate zilele de post și de ajun, apoi zilele dintre Crăciun și Bobotează, dela Paști până la

Dumineca Tomii și ziua de Rusalii. Zilele de post și de ajun sunt zile de pocăință și de părere de rău pentru păcate. Iar cu pocăința și cu părerea de rău pentru păcate, nu se unește nici decât petrecerea, veselia și voia bună. Zilele de praznic sunt apoi ocazii, de a ne adânci în adevărurile de credință pe cari ni-le propune biserica, iară helca și larma nu ne permit să ne adâncim în aceste adevăruri.

Porunca această nu oprește numai ospetele ci tot feliul de petreceri, împreunate cu joc și cu veselie prea mare. Cu toate acestea în caz de lipsă se pot ținea nunțile și în astfel de zile oprite, dară fără muzică, fără ceterași și joc, dacă se cere dispenză dela arhierul. Vestiri se pot face și în zilele oprite, chiar și concerte, dară nu împreunate cu joc.

Iată cât de bună mamă ne este biserica, cât de mult se îngrijește de binele nostru sufletec; noi însă nu voim să ne dăm sama de aceasta și-i călcăm poruncile tot mereu. Să ne gândim însă, că nu e bun lucru acesta și că Dumnezeu nu-i prea iartă pe aceia, cari nesocotesc poruncile ficei sale, a măicei biserici.

Nu cetește cine plătește!

E vorba de-o plânsoare pe care ne-o face un abonent al gazetei noastre. Zice omul, că nu primește foaia regulat, pentru că cel ce are în mână poșta satului e cu nărav urt, de ține pentru sine foile oamenilor. În cazul de față e vorba chiar de... primarul satului. Astfel de plânsori am mai primit și din alte părți. Pe aiurea unii măciucași sunt cu clei pe degete. Chiar noi, având drumuri prin comune, am găsit uneori teancuri întregi de gazete, zăcând neîmpărțite, prin celea cancelarii. Am auzit apoi, că unii împărțitori de poștă, ca să-și ușureze munca, dau gazetele pe mâna copiilor lor ori a nevestelor. Copiii fac din ele bălauri, iar nevestele își leagă caerele. Și scurta cine o trage? Bietele gazete! Că ceterorii se litrosesc de ele și nu le mai plătesc. Iar, ca pupăză pe colac, gazetarii se mai aleși și cu ocări, că nu trimit foile regulat.

Ar trebui să vadă cineva de poștele de prin sate și să facă rânduiala într'ânsele. No din partea noastră cam adunăm plânsorile ce ne vin și vom face o listă a slujbașilor cu li poci pe degete. Și dacă vom vedea, că nu merge altcum, într'o bună dimineață dăm lista la gazetă... Rugăm numai pe onorații abonenți să ne scrie limpede numele celor despre cari știu că fac pradă din gazetele plătite cu trudă de alții. În caz de lipsă vom vesti și Direcția Generală a Poștelor, să-și facă și ea datoria!

Papa Piu X. — sfânt?

— Cum s'a făcut Hajdudorogul. —

Ceterorii noștri își aduc aminte abundent seama de fieiertatul Papa Piu X. Ce e drept pentru noi românii, domnia acestui Papă a fost cât se poate de nefericită: el ne-a dat Hajdudorogul cel blăstămat. Dar trebuie să știm un lucru: papa Piu X. a fost un preot după rânduiala lui Melhisedec. El nici când nu s'a gândit să ajungă Papă. Și dacă a ajuns, s'a întâmplat din voia lui Dumnezeu și din ticăloșia oamenilor. Iată cum a fost alegerea lui Piu X.

După moartea lui Leo XIII, cardinalii au voit să aleagă un Papă vrednic de numele celui ce se mutase la cele veșnice. Aproape toți au votat deci cu Rampolla, un cardinal din Roma, foarte învățat, care a fost foarte mult vreme învățăcelul lui Leo XIII. Și de fapt, din cea dintâi votare a ieșit ales, aproape fără contrari, Rampolla, marele ucenic al lui Leo XIII. — Ce se întâmplă însă? Impăratul Austriei

și Regele apostolic al Ungariei de pe acele vremuri, Francisc Iosif I., protestează împotriva acestei alegeri și astfel Rampolla a trebuit să abdică. Împăratul-rege al Austro-Ungariei avea adevărat dreptul, dat de Papa, de a protesta împotriva persoanei, care nu-i plăcea. Lui însă nu-i plăcea de Rampolla, pentru că îl știa om foarte cuminte, cam dușman al Austro-Ungariei hrăpărețe și asupritoare de naționalități și, între altele, și mare prieten al Românilor.

Și ce s'a întâmplat? Cardinalii, văzând, că nu poate ieși om pe placul lor, se hotărâră să aleagă de Papă pe unul, care nici când nu s'a ocupat cu politica, ci a fost totdeauna un preot după inima lui Hristos. Și astfel aleseră pe Iosif Sarto, arhiepiscopul Veneției și cardinal, care nici când nu a ahtiat la astfel de domnii. Și nu peste mult Iosif Sarto fu ales de Papă, și el își luă numele de Piu X.

Cel dintâi lucru, pe care l-a făcut, a fost, că a șters dreptul de a protesta la alegerea de papi împăratului și regelui Austro-Ungariei. Iar după aceea acest Papă nu s'a ocupat nici când cu politica, ci numai cu mântuirea sufletelor. A fost un om cinstit și de omenie, care credea, că toată lumea este ca el. Astfel s'a întâmplat, că ungurii, fiind ei încrezuți și mândri, că niște păuni și curcani, au cerut să se înființeze o episcopie ungurească unită în Ardeal. — Ei știau foarte bine, că dacă se va înființa episcopia unită ungurească în Ardeal, vor putea face chiar și două episcopii ungurești neunite în Ungaria. — Și atâtea minciuni au pus pe hârtia răbdurie, și așa au știut să se învârtă pe lângă fiefertatul Papă Piu X., încât acest sfânt Părinte a încuviințat, sfătuit de toți vlădicii unguri și nemți ai Austro-Ungariei și ai Germaniei, înființarea eparhiei Haidudorogului prin scrisoarea sa, care începe cu cuvintele latinești „Christifideles Graeci“.

Acest lucru s'a făcut așa de pe ascuns, încât vlădicii noștri nici nu știau de el. Când apoi au mers câțiva preoți înalți din Blaj la Roma și i-au spus Sfântului Părinte, ce a făcut, ce vreau ungurii și cum vreau să ne maghiarizeze, el a început să plângă și a făgăduit, că va aduce la cale greșala făcută. Și ar fi și adus-o, dacă nu venia războiul cel mare, în cursul căruia a murit și acest sfânt Părinte, iară gândul lui s'a împlinit abia după 1918, când s'a gătat războiul. — Iată povestea Hajdudorogului! Iată cum necinstea și răutatea ungurilor a putut să ne strice biserica!

* * *

Dar noi nu aceasta voiam să o spunem. Titlul articolului nostru este „Papa Piu X. — sfânt?“ Și iată, că arătăm și lucrul acesta. Da, acest sfânt Părinte a fost cu adevărat sfânt. În viața sa de preot, de vlădică și de papă a făcut adevărat atâtea minuni mari, încât creștinii bisericii catolice au cerut dela sfântul Părinte dela Roma, ca să-l declare sfânt. Și, dupăcum cetim în ziarul creștinesc al lumii, Papa Piu X. va și fi declarat de sfânt, pentru că sunt sute de minuni pe cari le-a îndeplinit nu numai în viață ci și după moarte. Sa dea Dumnezeu, ca să se îndeplinească acest dor al creștinilor și noi să sărbătorim cât mai curând sărbătoarea acestui om mare și sfânt!

— **Urezul se poate cultiva și la noi.** Una dintre mâncările cele mai sațioase și mai sănătoase este urezul, care se cultiva mai mult în Asia, iar noi îl cumpărăm aici foarte scump. Dl. Dr. Zalplachta arată în ziarul „Argus“ din București, că urezul se cultiva pe vremuri cu bună izbândă și în Vechiul Regat și anume în județul Govurlui. Mai nou s'a încercat și la Petrosani, apoi în județul Vlașca și Dolj și a reușit. Economii pricepuți cred, că această cultură se va putea introduce iarăși la noi și astfel nu va trebui să cumpărăm nici urez din străini.

Un binefacător al nostru.

Preotul Ioan Oprinca din Ciumbrud ne trimite 11 (unsprezece) abonați noi la „Unirea Poporului“ și ne scrie următoarele șire, pe cari ne-ar plăcea să le cetească și înțeleagă toți prietenii adevărați ai poporului: „*Nădăduesc, că cei mulți vor îndrăgi această foaie bine redactată și o vor abona și pe venitor. Intr'adevăr gazeta D-Voastră nu e scumpă, căci în schimbul unei felde de bucate omul își procură hrană și lumină sufletească pe tot anul; în schimb mai demult pentru aceeași gazetă trebuia să vinși 3-4 felde de bucate. — Bucatele din mila lui Dumnezeu se fac și azi, deci gazeta nu e scumpă. Trei cupe de vinars nebeute încă își procură gazeta pe anul întreg.*

Aceste argumente și altele rog să le folosiți și D-Voastră în gazeta ocazional, căci eu folosindu-mă de ele, văd că am dobândit mângăierea de a vedea dintre credincioșii mei mai mulți abonați la „Unirea Poporului“.

Astfel glăsuște scrisoarea harnicului și înțeleptului Păr. Oprinca din Ciumbrud. Și ne cad așa de bine cuvintele Sfinției Sale, pentru că vedem că înțelege străduința și jertfa noastră de cinci ani.

Mulțămim Păr. Oprinca, pentru fapta sa creștinească și românească și dorim din inimă ca pilda Sfinției Sale să fie urmată de cât mai mulți luminători ai satelor noastre.

Știrile Săptămânei.

Nou abonament la „Unirea Poporului“.

Luând în socotintă scumpirea hârtiei, începând cu 1 August 1923, abonamentul la gazeta noastră este următorul:

1 lună — — — — 6 lei.
3 luni — — — — 18 „
Până la anul nou — 30 lei.

Aceia dintre onorații abonați ai noștri, cari au plătit abonamentul numai pe jumătatea întâi a anului 1923, adică 27 lei până la 1 Iulie, sunt rugați să mai trimită câte 32 lei.

Redacția și Administrația.

Târgurile. 8 August: Bran. 9 Supurul de jos, Timișoara. 10 Oțele Murășului (Uioara), Reghin, Rodna Veche. 11 Apoldul mic, 13 Păpău.

— **Marea bucurie a sârbilor.** O știre dată de doctorii curții regale din Iugoslavia (Sârbia) ne spune, că M. S. Regina Maria a Iugoslaviei este deplin sănătoasă și că peste două luni ea va deveni mamă. Să-i ajute Dumnezeu!

— **Sfatul vlădicilor uniți la Blaj.** Miercuri în 25 Iulie s'a început sfatul vlădicilor uniți la Blaj. Sunt de față toți episcopii uniți, în frunte cu Înaltpreasfințitul Mitropolit Vasile, care conduce consfăturile. Se vor aduce hotărâri de mare însemnătate în multe daraveri grele ale bisericii.

— **Intrunirea comisiunii catehetice.** Luni în 23 Iulie s'a intrunit la Blaj comisiunea catehetică din întreaga Mitropolie unită de Alba-Iulia și Făgăraș. Au fost de față mai mulți profesori de religie. Consfăturile le-a condus, Păr. canonic Dr. Alexandru Rusu. Acest sfa hotărăște, cum are să se propună religia în întreaga Mitropolia, ce fel de cărți să se folosească și cari sunt mai bune.

Dupăcum am înțeles comisiunea catehetică a adus hotărâri de mare valoare, hotărâri, cari vor fi de mare folos sfinței noastre biserici.

— **Povestea neamului nostru la cinematograf.** Sâmbătă și Duminică seara în 21 și 22 Iulie s'a predat în sala de gimnastică a liceului de băieți Povestea neamului românesc dela nașterea sa până în zilele noastre, cu însemnările istorice ale dlui profesor N. Iorga. Chipurile cinematografice au fost foarte bune și drăguțe, pagubă, că n'au fost aici și școlarii noștri cei mulți, ca să vadă desfășurându-se în fața lor în curs de 2 ore cea mai frumoasă întâmplări din istoria noastră și frumoasă a neamului nostru.

— **S'a descoperit baccilul scarlatinei.** Medicii Dr. Cristina, directorul clinicii din Palermo, și Dr. Caronia, directorul clinicii din Roma, au descoperit baccilul scarlatinei. Urmează ca nu peste mult să ne oltuim și împotriva acestei boale blăstămate și astfel să ne putem feri de ea.

— **Groznică nenorocire de trenuri în Bulgaria.** În ziua de 19 Iulie s'au ciocnit pe linia Plevna — Sofia două trenuri personale. Până acuma s'au aflat 130 morți și 300 greu răniți. Bucuria C. F. R., că în Bulgaria se pot întâmpla pe C. F. și mai mari nenorociri decât în România.

Viață lungă. În zilele trecute a murit în Velcher un bătrân în etate de 100 ani cu numele Roșca Gavrilă.

Respectivul mosneag, care în anul 1848 era tânăr de 25 ani, a trăit la câmp în aer liber și curat, și a dus viață cumpătată.

Dintre rudeni l-au petrecut la mormânt o singură fată care e în viață, ceilalți au fost nepoți și strănepoți, unii și căsătoriți.

— **Câți unguri și-au părăsit țara?** Numărul ungarilor, cari și-au părăsit țara și au cercat în alte părți un trai mai cu noroc, după cele din urmă știri, ar fi vre-o 30 de mii. — Dintre aceștia vre-o 5 mii sunt la noi.

— **Roada în Italia.** În Italia cu cer senin se culeg deja și cucuruzele. Roadă de acum se spune, că întrece cu mult pe cea din anii trecuți și că producția întrecătoare ar fi la 4 miliarde lire.

— **Copilă rea.** O femeie din Cluj, Elena Kut și-a denunțat copila Ileana poliției, că o fură mereu. Până acuma i-a dus mai multe lucruri de preț din casă, iar mai nou i-a furat 560 lei, și-a perit cu ei.

Poliția a pornit cercetări s'o prindă.

— **Hoții.** Un proprietar a fost sculat noaptea pe la ciasurile două de găinile și porcii lui, cari făceau o larmă grozavă. A ieșit să vadă ce este. Tocmai atunci doi streini cercău să bage găinile într'un sac și să mâne porcii. Omul a început să strige după ajutor, încât s'au adunat vecinii. Hoții speriați au lăsat sacul și-au luat-o la fugă, fără să-și poată săvârși fapta păcătoasă.

— **Foc.** În satul Homorodul de mijloc s'a aprins șura țaranului Gligor Gaoraș și de acolo focul s'a întins și-au ars 14 case și 7 suri. Pagubele sunt peste 1 milion.

Țăranii erau la câmp și-așa n'au putut să-și mântuiască nimic din ce-au avut. Le-au ars bucate, fân și unelte de lucru. Ce e mai rău, nici unul din cei cu pagube n'au fost asigurați.

Spun, că focul ar fi venit din țigara unui copil de cinci ani.

— **O nenorocire în hotarul Borșei.** Plecând din Cluj cu o trăsură des de dimineață d-l Ioan Pop și fratele său, studentul Victor, la vânatoare spre Borșa și fiind cam nedurmiți, au pus armele între ei și s'au culcat. Mișcându-se unul, aproape de hotarul Borșei, a atins cocoșul puștei și arma s'a descărcat în gâtul lui Ion Pop, care a murit pe loc, iar un glonț a trecut prin mâna dreaptă a studentului așa încât medicii îndată ce i-au văzut-o au spus, că trebuie s'o taie.

— **Inecat.** Tânărul Gheorghe Ober din Șeulia de câmpie, calșă de fierar în Diciosân-mărtin, în ziua de 13 I. c. scaldându-se în Târnavă-Mică la iazul morii și neștiind să înoate a fost apucat de vârtej și dus la fund. Nenoro-citul tânăr până acum n'a fost pescuit.

Prețul banilor străini.

Pe la mijlocul săptămânii trecute s'au plătit la București:

1 dolar cu	193 lei 50 bani
1 franc francez	11 lei 35 bani
1 liră engleză	888 lei
1 liră italiană	8 lei 32 bani
1 coroană cehă	5 lei 82 bani
100 coroane ungurești	2 lei 25 bani
100 coroane vieneze	28 bani

Leul s'a plătit la Paris cu 8 franci 85 centime, va se zică prețul banilor noștri s'a ridicat binișor.

Poșta Gazetei.

Păr. Virgil Pop. Publicăm cu mulțămintă frumosul articol. Vă rugăm să ne mai trimiteți din când în când. »U. P.« e mândră de astfel de colaborator.

Păr. Teofil Moldovan, Ineu. Articolul resp. schița e din cale afară prea lungă. Stilul și limba nu e destul de populară, așa că nu știm când va veni la rând.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

— **Invitare.** Tinerimea studiosă română din plasa Agnita va aranja în 2 August st. n. („Sftul Ilie“) o producțiune-teatrală-declamatrică, în sala de spectacole a „Hotelului comunal“ din Agnita, la care invită pe toți românii de bine, cari să interesează de mișcările culturale sociale ale tinerimei noastre. Venitul este destinat scopurilor de binefacere. Inceputul precis la 8 1/2 oare seara. Invitări speciale nu se vor lansa.

Agnita, la 20 Iulie 1923.

(46) 1-1.

Comitetul aranjator.

— **Convocare.** Despărțământul Agnita al Asociațiunii își va ținea adunarea ordinară în 2 August st. n. („Sftul Ilie“) după amiază la 3 ore în sala festivă a primăriei comunale din Agnita, cu următorul program:

1. Deschiderea adunării. 2. Raportul comitetului. 3. Prelegeri și disertații, cari se vor ivi. 4. Inscrierea de membrii noi. 5. Alegerea delegaților despărțământului pentru adunarea generală. 6. Propuneri și închiderea adunării.

Agnita, la 18 Iulie 1923.

(46) 1-1.

Ioachim Munteanu
protopop, directorul
despărțământului.

Eugeniu Munteanu
primpretor, secretarul I.
al despărțământului.

Condițiile de primire în internatul liceului „Petru Maior“ din Gherla.

1. Primirea se face în baza unei petiții timbrate și instruite cu documentele: Certificat școlar (de la elevii noi), certificat despre averea părinților, semnat de primărie și administrația plasei (de la elevii noi), certificat despre sănătatea deplină a elevului (de la cei noi), obligațiune semnată de părinți sau tutori de a plăti la timp taxele în care declară totodată, că cunosc condițiile de primire. Pe cerere va fi indicat domiciliul părinților și și posta. Nu se va da urmare cererilor, care nu vor fi instruite cu toate documentele necesare. Terminul ultim de înaintare este 25 August.

2. Taxa de întreținere: 2700 Lei plățibili în 3 rate (1000 Lei la intrare, 1000 Lei la 1 Ianuarie, 700 Lei la 1 Martie). Se mai plătesc la intrarea în internat: 200 Lei pentru spălat, 50 Lei pentru deteriorări de mobilier. In alimente: 250 kg. grâu, 30 kg. porumb, 3 kg. unsoare, 15 kg. fasole, 80 kg. cartofi, 100 bucăți ouă, 2 kg. lictar. Alimentele se vor plăti jumătate la intrare, jumătate la 1 Ianuarie.

Elevii, cari nu vor plăti la timp taxele, vor fi scoși din internat.

3. Fiecare va aduce cu sine: 6 cămăși, 6 izmene, 2 perini cu câte 2 fețe (cuverturi), 2 cearșafuri, un țol

gros de lână, 3 ștergare, un ștergar de bucătărie, o saltea, 2 cămăși de durmit, 12 batiste, care vor trebui provăzute cu monogram sau număr. Internatul nu garantează pentru haine neînsemnate. Va mai aduce fiecare: 2 părechi ghete, o păreche pantofi de lână, piaptăn, perii de dinți, de haine, de ghete. Despre toate acestea fiecare elev va prezenta un inventar în două exemplare, semnat de părinți.

4. Elevilor le este oprit de a avea bani de buzunar, cari vor trebui păstrați la administrația internatului. Bani găsiți la elevi vor fi confiscați în favorul internatului.

5. Direcțiunea liceului își rezervă dreptul de a spori sau scădea taxele conform scumpirii sau ieftinirii traiului, iar părinții sunt obligați a se supune acestor dispoziții.

6. Dacă vre-un elev ar părăsi internatul în cursul anului din vre-un motiv serios, sau ar fi eliminat, părinții sau tutorii sunt obligați a plăti întreținerea încă timp de o lună de la gata ieșirii. Din taxele plătite înainte pe un sfert de an nu se restituie nimic. La plățirea ratelor părinții vor avea să observe cea mai strictă punctualitate.

7. Se caută un pedagog (absolvent de teologie sau învățător) pentru plata de 800 Lei lunar și întreagă proviziunea, plus plata de secretar al direcțiunii, dacă ocupă acest post.

8. Ca pedagogi vor fi angajați și 3 elevi mai bun pentru plata de 160 Lei lunar. Cererile pentru ocuparea acestor posturi se vor adresa direcțiunii.

(47) 1-1

DIRECȚIUNEA LICEULUI.

In toate librăriile din România și în celea ce vând cărți românești în America și în Iugoslavia

Cereți cărți de teatru

pentru diletanți și prunci de școală precum și CALENDARE de ale lui

(44) 3-6. Ioan Baciu din Lugoj, Banat

Se recomandă școlilor primare și secundare de fete

Fetița orfană

piesă de teatru cu cântări și jocuri, pentru fetițele de școală, în 2 acte, de A. MELIN, Piesa e o fericie frumos închiegată din elementele basmelor noastre populare și s'a jucat până acum cu mare succes în mai multe centre școlare din Ardeal, ca în Blaj, Sibiu, Orăștie, Baia mare, Șimleul Silvaniei, etc. De vânzare la toate librăriile. Prețul 3 lei.

AVIZ!

Subsemnatul aduc la cunoștința On. public din loc și jur, că mi-am aranjat din nou restaurantul și hotelul meu din strada Timotei Cipariu. Se vor căpăta totdeauna mâncări gustoase, beuturi bune și curate. Pentru călători am 3 odăi curate la dispoziție.

Pe lângă aceasta am câștigat și brevetul de primul depozit mare de spirt și pot servi pe domnii crismari din jur cu spirt curat, cu prețurile cele mai moderate.

Cerând sprijinul On. public dar mai cu seamă al dlor preoți și învățători, asigur serviciu prompt, cinstit și bun.

Cu stimă:

IOAN MARTIN,
proprietarul hotelului restau-
rant din str. Timotei Cipariu.

(43) 5-5.

Palma

Purtați exclusiv numai
tocuri și talpă de cauciuc
„PALMA“

Extrema elasticitate și trainicie
are ca urmare un mers comod
și plăcut și faceți o economie
cu ghetete. (49) 1-3

„PATRIA“

bancă pentru credit, comerț și industrie, societate anonimă — Blaj.

Indeplinește toate lucrările de bancă, dă împrumuturi, pe cambii, hipotecare și cont-curent, primește depuneri spre fructificare, mijlocește plățirea cecurilor americane.

Are un magazin de lemne „PLUGARUL“, unde se vinde tot felul de lemn pentru clădiri și măsari, lemn de foc, pari de vie. Fabrica sa „VULCANUL“ produce cărămida și țigla cea mai bună.

Prăvălia sa „CONSUM“ vinde toate negoatele pentru trebuințele casei și pentru economie. Are ferărie bogată și tot felul de unelte. Are filială în Teiuș.

Se ocupă cu toți ramii de comerț.

Adresa telegrafică

„PATRIA“

Telefon, în Blaj Nr. 9, în Teiuș 11.

Adresa băncii:

„PATRIA“, BLAJ.

(10) 21 - 52.